

The Holy See

A szentatya, XVI. Benedek pápa beszéde a Nemzetközi Teológiai Bizottság tagjaihoz

2008. december 5. péntek

Főtisztelendő Testvéreim a Püspökségben és Papságban!

Tisztelt Professzor Urak!

Kedves Munkatársak!

Igazi öröm, hogy fogadhatlak benneteket az évi plenáris ülésnek végén, amely ezen alkalommal egybeesik a Nemzetközi Teológiai Bizottságnak a létrehozásától kezdve hetedik quinquenniuma lezárásával. Mindenekelőtt szeretném kifejezni hálás köszönetemet Mons. Luis Francisco Ladaria Ferrer-nek a Nemzetközi Teológiai Bizottság általános titkárának azokért a köszöntő szavakért, melyeket mindannyiótok nevében intézett felém a köszöntő beszédében. Köszönetem aztán kiterjed mindnyájatok felé, akik az ötéves ciklus folyamán befektették az energiátokat abba a munkába, amely különösen értékes az egyház számára és azok számára, akiket az Úr arra hívott, hogy Péter utódjának a szolgálatát folytassák.

A Nemzetközi Teológiai Bizottság eme a hetedik „quinquen-niumának” a munkálkodása már hozott egy tényleges gyümölcsöt, amint Mons. Ladaria Ferrer említette, az „Az üdvözülés reménye a keresztség nélkül meghalt kisgyermek számára” című dokumentum kiadásával. Most pedig arra készül, hogy egy másik nagyon fontos célt érjen el az „Egy egyetemes etika kutatása: a természeti törvény új megközelítése” című dokumentummal, melyet még alá kell vetni a Bizottság Statútuma Normái által előírt utolsó lépéseknek, a végleges jóváhagyása előtt. Amint már korábbi alkalmakkor volt módon megállapítani, leszögezem, hogy szükséges és sürgős a világunkban megteremtteni a kultúrában s a világi és politikai társadalomban az elengedhetetlen feltételeket a természeti erkölcsi törvény tagadhatatlan értékének teljes tudatosítására. A ti munkátoknak is köszönhetően, melyet ezen az alapvetően fontos területen végeztetek, világossá válik, hogy a természeti törvény igazi garanciát nyújt mindenkinek, hogy szabadon éljen, hogy tiszteletben tartsák személye méltóságát, hogy megvédjék bármilyen ideológiai manipulálástól vagy az

erősebb törvénye alapján elkövetett visszaélésektől. Mindannyian jól tudjuk, hogy a természettudományok által formált világban a természeti törvény metafizikai fogalma szinte teljesen hiányzik, felfoghatatlan. Sőt, látva a társadalmunk számára, az emberi élet számára eme alapvető fontosságát, szükséges, hogy újból elő legyen terjesztve és felfoghatóvá legyen téve a gondolkodásunkban ez a fogalom: vagyis az a tény, hogy maga a lény magában hordoz egy erkölcsi értéket és egy jogi útjelzőt.

Aztán a harmadik témával kapcsolatban – *A teológia értelme és módszere* –, amely ebben az ötéves ciklusban különösképpen a tanulmányozásokat tárgya volt, alá kívánom húzni annak fontosságát és időszerűségét. Egy olyan „planetáris társadalomban”, amely ma formálódik, a teológusoktól közvélemény főleg azt várja, hogy előmozdítsák a párbeszédet a vallások és a kultúrák között, továbbá, hogy hozzájáruljanak egy olyan etika fejlődéséhez, amelynek alapja a béke, az igazságosság, a természeti környezet védelme. S valóban közös javakról van szó. Egy olyan teológia azonban, amely pusztán ezekre a nemes célkitűzésekre korlátozódna, elveszítené nem csak az önazonosságát, hanem ezeknek a javaknak az alapját is. A teológia elsődleges feladata, mint ahogy már neve is erre utal, az, hogy Istenről beszéljen, Istenről gondolkozzon. S a teológia nem úgy beszél Istenről, mint gondolkodásunk egy hipotéziséről. Azért beszél Istenről, mert maga Isten beszélt velünk. Az igazi teológia művelése azt jelenti, hogy behatolunk Isten szavába, amennyire csak lehetséges, megpróbáljuk megérteni és megértetni a világunkkal, s így próbáljuk megtalálni a nagy kérdéseinkre a válaszokat. Ebben a munkában meglátszik az is, hogy a hit nemcsak hogy nem áll ellentétben az értelemmel, hanem inkább felnyitja az értelem szemét, kiszélesíti a látóhatárunkat, és lehetővé teszi, hogy megtaláljuk a különböző korok kihívásaira a szükséges válaszokat.

Tárgyi szempontból az igazság Isten kinyilatkoztatás Jézus Krisztusban, amely válaszként megköveteli a hit engedelmisségét az egyházzal és annak Tanítóhivatalával való közösségben. Így megszerezve a teológia önazonosságát a kinyilatkoztatásra és a hitre való reflexióként, érvekkel ellátott, rendszerezett és módszeresen bemutatott módon felfogva, immár a módszer kérdése is világossá válik. A teológia módszere nem épülhet csupán az egyéb tudományokkal közös kritériumokra és normákra, hanem mindenekelőtt figyelemmel kell lennie azokra az alapelvekre és normákra, amelyek a kinyilatkoztatásból és a hitből származnak, abból a tényből, hogy Isten beszélt.

Alanyi szempontból, vagyis annak a szempontjából, aki műveli a teológiát, a teológus alapvető erénye az, hogy keresse a hitnek való engedelmisséget, a hit iránti alázatosságot, amely felnyitja a szemünket: ez az az alázatosság, amely a teológust az igazság munkatársává teszi. Ily módon nem történik meg, hogy önmagáról beszél; miután belsejében megtisztult az igazságnak való engedelmisség által, eljut oda, hogy maga az igazság, vagyis az Úr szóljon a teológus és a teológia által. Ugyanakkor eléri, hogy általa az igazság eljut a világhoz.

Másrészt, az igazságnak való engedelmisség nem jelenti az igazság kereséséről és a

gondolkodás érdekében végzett fáradozásról való lemondást; hanem éppen ellenkezőleg, a gondolkodás nyugtalanságát, ami kétségtelenül nem lehet a hívek életében teljes egészében nyugodt, amiatt, hogy ők maguk is az Igazság keresésének és elmélyítésének útját járják, mindazonáltal olyan nyugtalansággá válik, amely elkíséri és ösztökéli őket az Istenre irányuló gondolkodás zarándoklata folyamán, és így termékennyé válik. Azt kívánom tehát, hogy ezeken a témákon való gondolkodástól eljusson oda, hogy napvilágra hozza a hiteles elveket és az igazi teológia valódi értelmét, hogy így egyre jobban fel lehessen ismerni és meg lehessen érteni az Isten Igéje által nekünk nyújtott válaszokat, melyek nélkül nem tudunk bölcs és helyes módon élni, mert csak így nyílik meg előttünk az igazság egyetemes, végtelen távlata.

Köszönnetem a tevékenységetekért és munkálkodásotokért a Nemzetközi Teológiai Bizottságban eme ötéves ciklus alatt, ugyanakkor szívélyes jókívánság is az eme fontos szervnek jövőbeli munkájára, mely a Szentszék és az egész egyház szolgálatában áll. Amikor megújítom megelégedésem, szeretetem és örömöm érzésének kifejezését a mai találkozás miatt, kérek az Úrtól, a Legszentebb Szűz közbenjárására bőséges mennyi fényt a munkátokra, és szívemből adom rátok Apostoli Áldásomat, kiterjesztve a szeretett személyekre.

© Copyright 2008 - Libreria Editrice Vaticana

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana